

طرح پژوهشی

بررسی آموزش ایمنی، بهداشت و محیط زیست در صنعت معدن

کارفرما: وزارت صنایع و معادن، دفتر نظارت و ایمنی معادن

مشاور: دانشگاه صنایع و معادن

مجری: دکتر حسین معاریان، دانشکده فنی دانشگاه تهران

۱۳۸۴

توسعه پایدار، همراه با حفظ صحیح محیط زیست برای آیندگان از وظایف نسل حاضر، از جمله معدنکاران، می‌باشد. منشاء اغلب صدمات زیست محیطی در بخش معدن کشور، فقدان آموزش مناسب مسائل زیست محیطی است. آلودگی منابع آب و هوا در مناطق معدنی ناشی از عدم مدیریت مناسب در خصوص پسماندها و گازهای تولیدی است، که تنها با آموزش کارکنان و برگزاری دوره‌های تخصصی می‌توان مشکلات یاد شده را کاهش داد. در پژوهش حاضر ابتدا وضعیت آموزش محیط زیست معدنی در دوره‌های منتهی به مدرک کشور و همچنین دوره‌ها و بازآموزی‌هایی که در صنعت معدن ارائه می‌شود، مورد بررسی قرار گرفته است و به دنبال آن با در نظر گرفتن آموزش‌های مشابهی که در دیگر نقاط جهان ارائه می‌گردد و نیازهای صنعت معدن کشور، برنامه‌ای تفصیلی برای آموزش محیط زیست معدن در مقاطع مختلف دانشگاهی (کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد) و دوره‌های بازآموزی در صنعت معدن، ارائه شده است. در تدوین و طراحی این برنامه‌های آموزشی، نیازهای یک دوره بیست ساله صنعت معدن کشور، در نظر گرفته شده است.

ایمنی از مهمترین مباحث مطرح در صنایع است که رعایت جنبه‌های مختلف آن، محیط کاری مناسبی را از نظر فیزیکی و روحی، در حین کار و پس از آن، برای کلیه شاغلین فراهم می‌سازد. در این میان، در صنعت معدن، با توجه به ماهیت غیر قابل پیش بینی و شرایط کاری خاص، که اساساً مشکل و همراه با خطرات است، کارکنان معمولاً در شرایط کاری نه چندان کنترل شده‌ای قرار گرفته و دغدغه‌های بیشتری را نسبت به بسیاری از صنایع دیگر، به وجود می‌آورد. این امر توسعه پایدار این صنعت را با مشکل مواجه می‌سازد. لذا، ضروری است تا زمینه لازم جهت بالا بردن سطح دانش ایمنی در افراد شاغل در این صنعت، فراهم آید. در ایران هیچ گونه آموزشی که منجر به مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد در زمینه ایمنی و بهداشت معادن گردد، وجود ندارد. در مطالعه میدانی که در ارتباط با معادن و صنایع معدنی ایران صورت گرفت، نشان داد که افراد شاغل در زمینه ایمنی، اغلب دارای تحصیلات و تخصص مرتبط نمی‌باشند. بررسی حاضر، که با اتکاء به آموزش‌های ارائه شده در زمینه‌های ایمنی و بهداشت معدنی در ایران و منتخبی از کشورهای جهان و آمار برداری از نیازهای صنعت معدن، صورت گرفته است، منجر به طراحی دوره‌های کارشناسی ارشد، کارشناسی و کاردانی، گردید. در این مطالعات سیستم ویژه‌ای برای آموزش کارشناسی ارشد، برای شاغلین در پستهای ایمنی در صنعت معدن، ارائه شده است. در این بررسی، دوره‌هایی نیز برای بازآموزی کارکنان صنعت معدن، طراحی شده است. نتیجه بررسی‌های صورت گرفته در زمینه آموزش ایمنی، بهداشت و محیط زیست در صنعت معدن در ۵ مجلد عرضه شده است.

- جلد اول: آموزش ایمنی، بهداشت و محیط زیست معدنی در جهان
- جلد دوم: آموزش ایمنی، بهداشت و محیط زیست معدن در ایران
- جلد سوم: جایگاه ایمنی، بهداشت و محیط زیست در صنعت معدن ایران
- جلد چهارم: ساختار پیشنهادی برای آموزش ایمنی، بهداشت و محیط زیست معدن.
- جلد پنجم: شرح برنامه‌های منتهی به مدرک و کوتاه مدت